

Velferðarráð

Reykjavík, 10. september 2026

MSS26090031

ívs

Hér með sendist útskrift úr fundargerð borgarstjórnar frá 8.9.2026 varðandi eftirfarandi mál:

Tillaga borgarfulltrúa Samfylkingarinnar um viðtækar aðgerðir í forvarnarmálum

Lögð fram svohljóðandi tillaga borgarfulltrúa Samfylkingarinnar:

Borgarstjórn samþykkir að Reykjavíkurborg efni til samstarfs um viðtækar aðgerðir til að efla forvarnir barna og ungmenna í borginni með vísan til aukinnar neyslu vímuefna og vaxandi tíðni ofbeldis og áhættuhegðunar í samfélaginu. Tekið verði mið af þeim aðferðum og hugmyndafræði sem lá til grundvallar íslenska forvarnarmódelinu með áherslu á faglegt starf í nærumhverfi barna, snemmtækan stuðning og gagnreyndar aðferðir, samhliða reglubundinni stöðutöku. Lögð verði áhersla á viðtækt samstarf stjórnvalda og haghafa í forvarnarmálum, starfsfólks skóla og frístundastarfs, foreldra, barna og ungmenna, íþróttahreyfingar, lögreglu, háskólasamfélags og frjálsra félagasamtaka á sviði forvarna og lýðheilsu. Borgarstjórn skipi þverpólitískan stýrihóp til að leiða verkefnið, þar sem bæði meiri- og minnihluti eigi fulltrúa. Með stýrihópnum starfi fulltrúar starfsfólks félagsmiðstöðva, forvarnarfulltrúi og fulltrúi forvarnarteymis borgarinnar, auk fulltrúa skóla- og frístundasviðs, velferðarsviðs og menningar- og íþróttasviðs. Stýrihópurinn og viðkomandi starfsmenn beri ábyrgð á vinnu við móttöku nýrrar aðgerðaáætlunar Reykjavíkurborgar í forvarnarmálum. Áætlunin taki við af gildandi forvarnaráætlun barna og ungmenna 2024-2026 og hafi það markmið að styrkja stöðu forvarna, draga úr áhættuhegðun barna og ungmenna og mæta þeim stóru áskorunum sem felast í auknu aðgengi og neyslu ungmenna að áfengi og vímuefnum og aukinni tíðni ofbeldismála. Settur verði á fót samráðsvettvangur með fulltrúum allra flokka í borgarstjórn og eftirtalinna aðila til að tryggja aðkomu sem flestra hagaðila sem tengjast forvörnum barna og ungmenna: Forsætisráðuneytis, heilbrigðisráðuneytis, mennta- og barnamálaráðuneytis, Embættis landlæknis; Háskóla Íslands og Háskólans í Reykjavík, í samvinnu við Íslenskar æskulýðsrannsóknir og Rannsóknir og greiningu, Íþrótt- og ólympíusambands Íslands, Íþróttabandalags Reykjavíkur, Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu; starfsfólks félagsmiðstöðva, foreldrafélaga í hverfum borgarinnar, Reykjavíkurráðs ungmenna, frjálsra félagasamtaka á sviði lýðheilsu og forvarna, skóla- og frístundasviðs, velferðarsviðs og menningar- og íþróttasviðs Reykjavíkurborgar. Stýrihópurinn skili borgarstjórn stöðuskýrslu eigi síðar en 15. desember 2026 og tillögum eigi síðar en 1. mars 2027.

Greinargerð fylgir tillögunni.

Samþykkt að vísa tillögunni til meðferðar velferðarráðs.

Reykjavík

Borgarfulltrúar Samfylkingarinnar leggja fram svohljóðandi bókun:

Rannsóknir og greiningar benda til þess að áfengis- og vímuefnaneysla ungmenna og áhættuhegðun sé að aukast. Kemur það m.a. fram í gögnum Íslensku æskulýðsrannsóknarinnar, ábendingum starfsfólks á vettvangi og auknu aðgengi ungmenna að áfengi með stóraukinni netsölu og heimsendingarþjónustu þar sem eftirliti og hlítni við lög og reglur er greinilega ábótavant. Við þessu þarf að bregðast til að verja þann mikla árangur sem náðist með íslenska forvarnarmódelinu um aldamótin. Með þetta í huga leggur Samfylkingin fram tillögu um að borgin taki frumkvæði og efni til víðtæks þverpólitíssks samstarfs um markvissar aðgerðir í forvarnarmálum. Þar verði samráð haft við aðra haghafa sem tengjast velferð barna og ungmenna, s.s. foreldra, Reykjavíkurráð ungmenna, háskólasamfélagið, íþróttahreyfinguna, lögreglu og frjáls félagasamtök á sviði lýðheilsu og forvarna. Þar er lykilatriði að virkja starfsfólk félagsmiðstöðva og frístundastarfs sem hefur mesta innsýn í þarfir og daglegan veruleika ungmenna í borginni að ógleymdu fagfólki í tómstunda- og félagsmálafræði. Lagt er til að settur verði á fót þverpólitískur stýrihópur og samráðsvettvangur með helstu haghöfum, sem leiði í góðu samstarfi við starfsfólk félagsmiðstöðva og frístundastarfs mótun aðgerðaáætlunar í forvarnarmálum sem lögð verði fyrir borgarstjórn á fyrsta ársfjórðungi nýs árs. Tillagan hefur ekki í för með sér viðbótarkostnað.

Borgarfulltrúar Sjálfstæðisflokksins, Viðreisnar og Framsóknarflokksins leggja fram svohljóðandi bókun:

Fulltrúar meirihlutans leggja áherslu á að Reykjavík styrki forvarnavinnu með skýrum gögnum, reglulegri eftirfylgni og góðu samstarfi skóla, frístunda, velferðarþjónustu, foreldra og nærsamfélags. Við viljum endurvekja og efla þá gagnadrifnu forvarnahugsun sem Ísland varð þekkt fyrir, þar sem staðbundnar upplýsingar um líðan, þátttöku, skjánotkun, svefn, skólasókn og áhættuhegðun barna og ungmenna leiða til markvissra aðgerða. Forvarnir eiga ekki að vera átaksverkefni heldur stöðug og samhæfð vinna í þágu barna og fjölskyldna. Sérstaklega þarf að greina stöðuna í hverfum borgarinnar og móta staðbundin viðbrögð með skýrum markmiðum, ábyrgð og reglulegu mati á árangri. Jafnframt þarf að tryggja að öll börn hafi raunhæft og jafnt aðgengi að íþrótt- og frístundastarfi. Tillögunni er vísað til frekari vinnslu velferðarráðs sem er í forsvari fyrir forvarnir í Reykjavíkurborg og óskað eftir því að málið verði unnið í samvinnu við skóla- og frístundasvið og menningar- og íþróttasvið, enda er vinna að eflingu og samhæfingu forvarna þegar hafin á vettvangi þessara ráða.

Borgarfulltrúar Miðflokksins leggja fram svohljóðandi bókun:

Miðflokkurinn styður aðgerðir í forvarnarmálum og finnst miður að forvarnarmál virðist hafa setið á hakanum á undanförunum árum í Reykjavík. Þörf er á auknu samtali Reykjavíkurborgar, skóla, frístundaheimila og íþróttafélaga í borginni. Bæði í forvarnarmálum og eins í samhæfingu þessara mikilvægu eininga innan borgarinnar. Reykjavíkurborg á að sjálfsögðu að leiða þá vinnu, en samstarf á milli þessara aðila er oft og tíðum af skornum skammti og þarf Reykjavíkurborg að taka frumkvæði í að auka það og bæta. Það hljóta allir að vera sammála um nauðsyn forvarna. Að mati Miðflokksins væri skynsamlegt að við borgarfulltrúar í fagráðum felum forvarnarverkefnið sviðsstjórum og fulltrúum sviða til að vinna saman í að

skipuleggja aðgerðir í forvarnarmálum, þvert á svið og ráð, með það að markmiði að tryggja samvinnu og samráð allra hlutaðeigandi aðila. Það þarf ekki enn einn stýrihópin hér í Reykjavík, með ómældum kostnaði og töfum. Það þarf bara að sýna forystu og samstöðu, ganga strax í málið og tryggja góða forvarnarvinnu allra aðila. Forvarnir verða ekki til í pólitískri nefnd eða hóp, forvarnir verða til hjá þeim sem vinna með börnunum okkar.

Borgarfulltrúi Sósíalistaflokks Íslands leggur fram svohljóðandi bókun:

Fulltrúi Sósíalistaflokks Íslands styður heilshugar að fara í víðtækar aðgerðir í forvarnarmálum. Fulltrúum Samfylkingarinnar er þakkað fyrir að koma málinu á dagskrá með skýrri útlistun á hverjir þurfa að koma að vinnunni. Áhættuhegðun ungmenna er að aukast og við verðum að grípa til aðgerða. Kostnaður eins einstaklings í formi félagsþjónustu, fjárhagsaðstoðar, heilsugæslu, löggæslu og töpuðum skatttekjum getur hlaupið á hundruðum milljóna. Við þurfum jafnframt að taka mið af félagslegri og efnahagslegri stöðu þegar farið er í þá vinnu að mynda aðgerðaáætlun því ójöfnuður eykur líkur á ýmis konar áhættuhegðun meðal ungmenna. Málinu hefur verið vísað til velferðarráðs en nauðsynlegt er að tryggja aðkomu annarra fagraða að vinnu aðgerðaáætlunar þar sem forvarnir snerta ekki aðeins á málaflokkum velferðarráðs.

Helga Björk Laxdal
e.u.

Afrit:
Tillaga borgarfulltrúa Samfylkingarinnar

Reykjavík